

FRA paziņojums presei

Vīne/Brisele, 2016. gada 16. marts

Maldīgi vai novecojuši uzskati par lesbietēm, gejiem, biseksuāļiem un transpersonām (LGBT) apdraud viņu pamattiesības

Dažās dalībvalstīs ārsti homoseksuālismu joprojām uzskata par slimību, bet transeksuālismu – par psihisku traucējumu, kā liecina konstatējumi jaunajā ES Pamattiesību aģentūras (FRA) ziņojumā. Šādi negatīvi uzskati par lesbietēm, gejiem, biseksuāļiem un transpersonām (LGBT) sabiedrībā, kā arī profesionālo grupu un politikas veidotāju vidū apgrūtina centienus apkarot diskrimināciju un naida noziegumus. Pirmajā salīdzinošajā aptaujā 19 dalībvalstīs par valsts amatpersonu, veselības aizsardzības iestāžu amatpersonu, skolotāju un policistu uzskatiem lielā mērā tika apstiprināta ES iniciatīvu pozitīvā ietekme. Tomēr minētās personas atzina arī to, ka informācijas un profesionālās apmācības trūkums par LGBT vajadzībām tās attur no rīkošanās, lai palīdzētu apkarot diskrimināciju, ar ko pastāvīgi saskaras LGBT grupas.

"LGBT grupām ir tādas pašas tiesības uz izglītību un veselības aprūpi kā citiem, un pret viņiem ir jāizturas tāpat kā pret visiem pārējiem. Arī viņiem ir tiesības dzīvot cieņas pilnu dzīvi, bez bailēm un diskriminācijas," paskaidro FRA direktors [Michael O'Flaherty](#). *"FRA jaunākie konstatējumi atklāj, ka daži ārsti homoseksuālismu joprojām maldīgi uzskata par slimību. Šie konstatējumi uzsver nepieciešamību ES un tās dalībvalstīm dot valsts amatpersonām iespēju rīkoties atbilstoši savam pienākumam sniegt augstas kvalitātes pakalpojumus, lai palīdzētu izbeigt ciešanas, ko piedzīvojuši daudzi LGBT grupu pārstāvji."*

FRA uzrunā tās profesionālās grupas, kas vislabāk spēj identificēt šķēršļus un virzītājspēkus, īstenojot pamattiesību politikas vietējā līmenī. Dažus galvenos konstatējumus var atrast ziņojumā "[Professionally speaking: challenges to achieving equality for LGBT people \(Runājot profesionāli: problēmas, kas traucē panākt LGBT grupu līdztiesību\)](#)":

- Sabiedrībai var būt naidīga attieksme pret LGBT pārstāvjiem, un profesionāļiem var būt aizspriedumi, piemēram, pārlicība, ka homoseksuālisms ir slimība, ar ko ir iespējams saslimt. Tas norāda, ka **ES un valstu līmenī** ir nepieciešamas **pozitīvākas izpratnes veidošanas kampaņas**, piemēram, tādas, kādas iekļautas [ES darbību sarakstā](#), lai veicinātu cieņpilnu izturēšanos pret LGBT pārstāvjiem un uzlabotu viņu tiesību ievērošanu.
- Visām profesionālajām grupām ir zems izpratnes un zināšanu līmenis par LGBT grupu vajadzībām. Tas uzsver **profesionālās apmācības** un **pilsoniskās sabiedrības partnerības un sadarbības** nozīmi, lai

palīdzētu apkarot aizspriedumus, jo īpaši veselības aprūpē attiecībā uz transpersonām, un sniegt tāda paša līmeņa pakalpojumus, kādus saņem lielākā daļa citu cilvēku.

- Objektīvas informācijas trūkums, jo īpaši skolās, var radīt iebiedēšanu un aizspriedumus vēlāk dzīvē, kā arī spiest LGBT grupu jauniešus slēpt savu seksuālo orientāciju/dzimuma identitāti. Dalībvalstīm būtu jāsadarbojas ar izglītības iestādēm, lai izstrādātu mērķtiecīgas kampaņas, kas **palīdzētu padarīt skolas par drošāku un draudzīgāku vietu LGBT grupu jauniešiem.**
- Pret LGBT pārstāvjiem vērsti naida noziegumi bieži paliek nepamanīti, neziņoti un neregistrēti. Dalībvalstīm būtu jādarbojas vairāk, lai nodrošinātu, ka tiek pareizi īstenoti tiesību akti, kas **aizsargā pret naida noziegumiem**, un pieliktas lielākas pūles, lai uzlabotu ziņošanu par naida noziegumiem pret LGBT pārstāvjiem, kas ir jāregistrē.

Valsts amatpersonas, ārsti, skolotāji un policisti tika aptaujāti par to, kādi tiesību akti un politikas darbojas, bet kādi nedarbojas, kā arī attiecīgajiem iemesliem, runājot par LGBT grupu tiesību aizsardzību un veicināšanu. [Vispusīgu ES mēroga pārskatu par LGBT grupām būtiskiem tiesību aktiem un politikām](#) var atrast *FRA* ziņojumā, kas publicēts 2015. gada decembrī. Šajā ziņojumā ir analizētas arī problēmas, ar kādām saskaras starpdzimumu personas.

Konstatējumi papildina *FRA* vērienīgās [ES LGBT aptaujas](#) rezultātus, kas atklāja bailes un diskrimināciju lielā mērogā LGBT pārstāvju vidū visā Eiropas Savienībā. Pilnīgs aptaujas datu kopums būs pieejams vēlāk šajā gadā.

Lai lasītu ziņojumu, sk.: [Professionally speaking: challenges to achieving equality for LGBT people](#).

Lai iegūtu plašāku informāciju, rakstiet uz e-pasta adresi:

media@fra.europa.eu

Tālr.: (+43) 1 580 30 642

Piezīmes redaktoriem

- ES Pamattiesību aģentūra (*FRA*) sniedz ar pierādījumiem pamatotus padomus ES un dalībvalstu lēmumu pieņēmējiem, veicinot labāku informētību un lielāku mērķtiecību debatēs un politikā par pamattiesību jautājumiem.
- Lai uzzinātu vairāk par *FRA* [darbu saistībā ar lesbietēm, gejiem, biseksuāļiem, transpersonām un starpdzimumu personām \(LGBTI\)](#), skatīt *FRA* tīmekļa vietni.
- Konstatējumi ir pamatoti uz vairāk nekā 1 000 valsts un tiesībsargājošo iestāžu amatpersonu, izglītības un veselības aprūpes speciālistu iztaujāšanu 19 ES dalībvalstīs: Apvienotajā Karalistē, Austrijā, Bulgārijā, Dānijā, Horvātijā, Francijā, Grieķijā, Itālijā, Īrijā, Latvijā, Lietuvā, Maltā,

Nīderlandē, Polijā, Rumānijā, Slovākijā, Somijā, Spānijā un Ungārijā 2013. gadā.

- Īpaša uzmanība naida noziegumiem pret LGBTI tiks pievērsta arī *FRA* darba grupas sanāsmē par naida noziegumu ziņošanas un reģistrēšanas uzlabošanu Eiropas Savienībā, kas notiks Amsterdamā 28.–29. aprīlī.